

CUMHURİYET SENATOSU

Toplantı Yılı : 18

(Sıra Sayısı : 940)

Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Milli Eğitim - Gençlik ve Spor ve Kültür ve Bütçe ve Plan Komisyonları Raporları. (M. Meclisi : 1/177; C. Senatosu : 1/646)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 345)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2287*

13 . 6 . 1979

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisi'nin 12 . 6 . 1979 tarihli 102 nci Birleşiminde görüşülerek eşaret oyuyla kabul edilen, Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

*Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu tasarı 19 . 9 . 1978 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 12 . 6 . 1979 tarihli 102 nci Birleşiminde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 345)

*TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101 - 310/07143*

25 . 8 . 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kültür Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması Bakanlar Kurulunca 30 . 7 . 1978 tarihinde kararlaştırılan «Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasını izinlerine saygıyla sunarım.

*Bülent Ecevit
Başbakan*

GENEL GEREKÇE

Bilindiği gibi Bakanlığımız bünyesinde kültür merkezleri, müzeler, kütüphaneler, konservatuvarlar, orkestralar, galeriler ve diğer kültür kuruluşları ile Devlet Tiyatrosu ve Devlet Opera ve Balesi gibi birimleri bulundurmakta ve bunlar kanalı ile halkımıza kültür hizmetlerini sunmaktadır.

Bu hizmetlerin gereği olarak, geniş bir kültür hizmeti sunumu ve yayın faaliyeti, araştırma, inceleme, derleme, arşivleme ve film çalışmaları yapılmaktadır.

Böylece, ulusal kültürümüzün aranması, bulunması, korunması, zenginleştirilmesi, tanıtılması, benimsetilmesi alanlarında bilimsel ve çağdaş tekniklerden de yararlanılarak, yeni ve özgün eserlerin yaratılması için büyük çaba harcanmaktadır.

Bu hizmetlerin bir bütün halinde etkili, verimli ve yaygın olarak yerine getirilebilmesi için, mali yönden karşılaşılan güçlükleri aşarak hızla uygulamaya konulması zorunlu bulunmaktadır. Bunun sonucu olarak kültür hizmetlerinin üretimi, dağıtımı ve pazarlamasının hızla yapılabilmesi için çeşitli kişi, kurum ve kuruluşların, bu hizmetlere katılmalarının kolaylıkla sağlanması yolu ile, yaygın, etkili ve başarılı bir kültür hareketinin oluşturulması mümkün olabilecektir.

Gerçekten, kültür hizmetlerinin yürütülmesi çoğu kez aynı anda ticari yön taşıyan bir işlem olmaktadır.

Bugün, Bakanlığımız kuruluşlarının birçoğu, hizmetlerini daha verimli bir şekilde yürütebilmek ve karşılaştıkları mali güçlükleri ortadan kaldırmak için, kültür hizmeti pazarlamasının ticari yönüne uyum gösterebilmek için, yalnız kendi kuruluşlarını ve çoğunlukla kendi personelini içine alan dernekler kurma yoluna gitmişlerdir. Örneğin; İstanbul Kültür Sarayı Derneği, Ankara Milli Kütüphane Yardım Derneği, Ankara Turizmi, Eski Eserleri ve Müzeleri Sevenler Derneği, Türkiye Filarmoni Derneği gibi.

Ancak, 1630 sayılı Yasa hükümlerine bağlı dernekler yolu ile kültürel faaliyetlerimizin desteklenmesi ve mali darboğazların aşılması durumu birçok bakımla sakıncalar doğurmaktadır.

Dernek çalışmaları gerçekte Bakanlığımız kararlarıyla yürütülme durumunda olmadığından ve kültürel kamu hizmetlerinin kısmen de olsa dernekler kanalı ile yürütülmesi kamu yönetimi açısından sakıncalar doğurduğundan dernek yardımına gereksinim duyulması şeklindeki bir uygulama, hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında anlaşmazlıklara, sürtüşmelere yol açmakta ve dolayısı ile, hizmette bütünlük, verimlilik ve yönetimde genellik ilkesi sağlanamamaktadır.

Yukarıda belirtildiği gibi, Bakanlığımıza bağlı kuruluşların büyük çoğunluğu, yaptıkları hizmetin gereği mali yönden daha esnek bir yapıya gereksinim duyduklarından bir dönersermaye kuruluşuna büyük gerek vardır.

Bugünkü uygulamanın yola çıktığı sorunların bir kısmı aşağıda özetlenmiştir.

1. Atatürk Kültür Merkezi, büyük özverilerle ve harcamalarla meydana getirilmiş önemli bir kültür kuruluşumuzdur. Burası için personel ve işletme masrafları karşılığı cari bütçeden 40 milyon liraya yakın bir ödenek ayrılmış bulunmaktadır. İçinde temel amacı olan kültür ve sanat olaylarına ek olarak, ulusal ve uluslararası toplantı, konferans, kongre, konser sergi v.b. çalışmalara yer verilecektir. Birçok kişi, kurum ve kuruluşu ilgilendiren, bugünkü değeri 1 milyar lirayı bulan ve tam bir kültür pazarlaması işletmesi niteliğinde olan Atatürk Kültür Merkezinin güvenli bir şekilde hizmete alınması, işletilmesi bugünkü mali düzen içinde mümkün değildir.

Kültürel faaliyetlerin Atatürk Kültür Merkezinde yapılabilmesi için, bu tesisten yararlanacak kuruluşlardan alınacak işletme gelirlerinin, bir elde toplanması, bunların tesisin giderleri ve gelişmesi doğrultusunda kullanılmasının sağlanması, dönersermayeli bir kuruluş olmasını gerektirmektedir.

2. Bakanlığımıza bağlı müzelerimiz de, bilindiği gibi, yerli ve yabancı turistlerin en çok ziyaret ettiği kültür kuruluşlarımız arasında bulunmaktadır.

1976 yılında toplam 5 milyondan fazla kişi müzelerimizi gezmiş ve 25 milyon lira gelir elde edilmiştir.

Bu gelir, Hazineye gelir kaydedilmekte, müzeleri gezenlere sağlanacak hizmetler ve müzelerin bakım, temizlik ve geliştirilmesi için kullanılamamaktadır. Genel bütçe içinden bu amaçla yapılabilecek harcamalar ise, genel bütçenin uymak durumunda olduğu kurallar içinde gerçekleştirilememektedir.

Ayrıca; müzecilikle ilgili olarak kurulan dernekler kanalı ile, müzelerimizde çeşitli hatıra eşya, kartpostal satışı v. b. tanıtıcı çalışmalar yapılmaktadır. Bunlardan elde edilen gelirleri ise dernekler almaktadır. Yukarıda açıklandığı gibi, derneklerin müzelerimize ve diğer kuruluşlarımıza katkıları hem sınırlı olmakta hem de büyük idari ve mali sorunlar yaratmaktadır. Dolayısıyla, bu yollarla elde edilen gelirlerin kontrollü bir şekilde ve düzen içinde Bakanlığımızca sağlanacak müzecilik hizmetlerine ayrılması mümkün olamamaktadır.

Bu bakımdan müzelerimizden giriş ücreti gelirleri ve her çeşit tanıtıcı eşyanın satışından elde edilecek her türlü gelirin, aynı amaç için tek elde toplanmasında ve kullanılmasında büyük yararlar görülmekte ve bunu sağlamak için dönersermaye oluşturulması gerekli bulunmaktadır.

3. Kütüphanelerimizdeki çalışmalar da aynı özellikleri göstermektedir. Bibliyografya, kütüphane kataloglarının ve kütüphanecilikle ilgili yayınların yapılmasında ve ciltleme, film, mikrofilm, slayt, kitap v. b. alım - satımlarında bugün için büyük güçlükler vardır. Toplanan gelirlerin saptanan amaçlar doğrultusunda kullanılmaması, hizmetlerin geliştirilmesini büyük ölçüde aksattığından bu durumun da ancak dönersermeye ile düzeltilmesi mümkün görülmektedir.

Örneğin; kütüphanelerde bulunan herhangi bir kitabın birkaç sayfasının fotokopisini ücreti karşılığı almak isteyen bir okuyucuya, dönersermayeli bir kuruluş olmaması nedeniyle, kütüphaneciliğin gereği olan bu hizmet yapılamamaktadır.

4. Bakanlığımız, Beş Yıllık Kalkınma Planlarında öngörüldüğü gibi kaliteli, ucuz ve yararlı yayınları, geniş halk kitlelerine ulaştırmak görevi ile de yükümlü bulunmaktadır. Bu görevi en iyi bir biçimde yerine getirebilmek için, yayın alanında yoğun bir çalışmaya girilmiştir.

Böylece, bir yandan çeşitli kentlerde halk kitapları, çocuk kitapları yayınlanırken, öte yandan da çeşitli kültür ve sanat dergileri, takvimler, amblemler v. b. tanıtıcı yayınlar gerçekleştirilmektedir. Bu etkinliklerin düzeyli, ucuz ve yaygın olması üzerinde özellikle durulmaktadır.

Ancak, yayın hizmetlerinin, yukarıda belirtilen niteliklere uygun olarak üretilebilmesi için, her şeyden önce, yayınlanan eserlerin depolanması ve ulaştırması sorunlarının çözülmesi, özellikle pazarlama ile ilgili konuların gerçekleştirilebilmesi genel bütçenin kuralları içinde mümkün olamamaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılmaya çalışılan işbirliğinin, mali ve yönetsel güçlükler nedeniyle olumlu sonuçlar vermediği saptanmıştır. Basılan kitapların gelirleri Milli Eğitim Bakanlığı Dönersermayesine bırakılmakta, bunun sonucu olarak Bakanlığımız kendi hizmetini geliştirme olanağından yoksun kalmaktadır. Ayrıca bu durum kültür eserlerimizi tüm yurttaşlarımıza kadar hızla ulaştırılmasını engellemektedir.

Bu durumda, hizmetlerin istenilen biçimde yürütülmesi, Dönersermeye kurulması ile sağlanabilecektir.

5. Bakanlığımızın en önemli çalışma alanlarından birisi de, folklor ve el sanatlarıdır. Bugün, her tür folklor ve el sanatlarının, eserlerimizin özgün değerleri korunarak aranması, bulunması ve daha verimli hale getirilmesi, plaklara, bantlara, mikrofilmlere geçirilmesi, bunların arşivlenerek ilgililerin yararına sunulması büyük önem taşımaktadır.

Ancak, bu hizmetler çok titiz ve bilimsel çalışmaları ve çabukluğu gerektirmektedir ki, çoğu kez, tam kaynağa inerek bir ezginin, bir oyunun, bir edebiyat ürününün derlenmesi, ya da bir kilimin, halının v. b. eserlerin kolaylıkla satın alınması zorunlu olmaktadır. Bu durumlarda, kişi, ya da kuruluşlara hemen ödeme yapmak gerekmektedir. Uygulamada 2490 ve 1050 sayılı yasalarla böyle ivedi bir uygulamaya gitmenin mümkün olmadığı bir gerçektir.

Köklü bir kültür mirasına sahip ülkemizdeki değerleri arşivleme çalışmaları bugünden ve hızla başlamaz, yürütülmez ve sonuçlandırmazsa, yakın gelecekte ulusal kültürümüzün zenginlikleri bir bir yitirilecek, bunun sonucunda ulus olarak yerine getirilmesi olanaksız büyük maddi ve manevi kayıplara uğranacaktır.

6. Bakanlığımız görevleri arasında bulunan diğer kültür çalışmalarının yaşatılması ve tanıtılması etkinliklerinde de, esnek mali dayanakların bulunmasında büyük yararlar olacaktır.

Çeşitli folklor gösterileri ve festivallerden elde edilecek gelirlerin belirli kaynaktan toplanması ve bunların her tür hizmetlerde kullanılması ancak Dönersermeye ile gerçekleştirilebilecektir.

7. 1977 İcra Planında da öngörüldüğü üzere; Bakanlığımızın TRT ile sıkı bir işbirliği içinde bulunması gerekmektedir.

Bakanlık olarak, çeşitli kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, yurt ve dünya ölçüsünde bilim, kültür ve sanat alanında ün yapmış kişilerimizi ve yurdumuzun zenginliklerini, güzelliklerini konu alan filmlerin, dizilerin hazırlanması, bunların yurt içinde ve yurt dışında tanıtılması çalışmalarına da ağırlık vermisi bulunuyoruz.

Böylesine geniş ve yoğun bir çalışma, çoğu kez, yurt içinde ve yurt dışında bağlantılar yapmayı zorunlu kılmaktadır.

Oluşturulacak eserlerin satılması ve gelirlerinin belirli bir kaynaktan toplanarak, tekrar bu hizmetlerin geliştirilmesi için kullanılması, ulusal kültürümüzün zenginleştirilmesi, yaygınlaştırılması, tanıtılması ve benimsenmesi bakımından ayrı bir önem taşımaktadır.

8. Bakanlığımızın kültür hizmetleri yürütülürken, hizmetin gereği olarak telif haklarının satın alınması, gerektiğinde bu hakların üçüncü kişilere satılması zorunlu olmaktadır. Bugünkü mali yapı içinde gerçekleştirilemeyen bu işlerin dönersermaye ile kolaylıkla sağlanabileceği açıktır.

Yukarıda kısaca açıklamaya çalıştığımız durumdan anlaşılacağı üzere, kültür hizmetlerimizin iyi bir yönde yürütülmesi ivedilik gerektirdiği gibi, bütçeye daha çok yük olmadan elde edilecek paranın etkili, verimli ve yaygın olarak hizmetlerimize harcanması yolu ile beklenen sonuçların alınması, Bakanlığımıza bağlı bir «Dönersermaye» örgütünün kurulması ile olanaklı görüldüğü için ekli yasa tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Tasarının 1 nci maddesi ile, dönersermayeye ayrılan para miktarı belirlenmiş ve bu sermayenin Bakanlar Kurulu Kararı ile ikiyüz milyon liraya kadar çıkartılabileceği açıklanmıştır.

Tasarının 2 nci maddesinde, dönersermayenin kaynakları belirtilmiş ve bunların; Bakanlığımız bütçesine konulacak ödenekler ve Hazinece yapılacak aynı yardımlarla dönersermaye çalışmalarından elde edilecek kâr, bağış ve yardımlardan oluşacağı belirtilmiştir. Tasarıda ayrıca sermayenin tamamı 1 nci maddede açıklanan miktara ulaştıktan sonra, yapılacak işlemler öngörülmüştür.

Tasarının 3 ve 4 ncü maddeleri ile, dönersermayenin kullanma alanı ile ilgili hizmetler ve dönersermayeden harcama yapılabilecek işler ve yerler açıklanmıştır.

Tasarının 5 nci maddesinde; dönersermaye gelir kaynakları belirlenmiş, bunların yapılan hizmetler karşılığı elde edilecek ücretler, satılan mallarla telif hakkı gelirleri ve ilgililerince alınmayan depozito bedelleriyle her türlü bağış ve yardımlar olduğu kaydedilerek, bu konudaki tarifelerin Bakanlığımızca saptanacağı öngörülmüştür.

Tasarının 6 ncı maddesinde, dönersermayenin her türlü parasal ve yönetim işlerini düzenlemek üzere Bakanlığımız Merkezinde Saymanlık örgütüne sahip «Dönersermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü»nün ve ayrıca Merkez ve taşra örgütünde Bakanlığımızın gerekli göreceği ve sermaye vereceği yer ve birimlerde de Merkez Müdürlüğüne bağlı olarak «Dönersermaye İşletmesi» kurulacağı belirlenmiş olup, Saymanın Maliye Bakanlığınca atanacağı belirtilmiştir.

CUMHURİYET SENATOSU GENEL SEKRETERLİĞİ

Kanunlar Müdürlüğü

13 . 6 . 1979

TASARI VEYA TEKLİFİN

Sıra Sayısı	M. C.	C. S.	Ö Z E T İ
345	940	Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı.	

MİLLET MECLİSİNDE KALDIĞI SÜRE : 3 aydan fazla.
CUMHURİYET SENATOSUNDA KALACAĞI SÜRE : 3 ay.
SÜRENİN BİTİŞ TARİHİ : 13 . 9 . 1979

TASARI VEYA TEKLİFİN HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR, TANINAN SÜRE (Gün)

1. Milli Eğitim - Gençlik ve Söpr ve Kültür Kom. : Bir hafta.
2. Bütçe ve Plan Kom. : Bir hafta.
3. Gündeme : 15 . 6 . 1979

Milli Eğitim - Gençlik ve Spor ve Kültür Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Milli Eğitim - Gençlik ve Spor
ve Kültür Komisyonu
Esas No. : 1/646
Karar No. : 15

15 . 6 . 1979

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisi Genel Kurulunun 12 . 6 . 1979 tarihli 102 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Tasarısı, dosyası ile 13 . 6 . 1979 tarih ve 2287 sayılı yazı ile C. Senatosu Başkanlığına havale edilmiş ve ilgili evrak aynı tarih ve 1/646-7150 sayılı yazı ile Komisyonumuza gönderilmiştir.

Komisyonumuzun 14 . 6 . 1979 tarihinde, Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı, Maliye ve Kültür Bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla Kanun Tasarısının tümü ve maddeleri ayrı ayrı incelenerek görüşüldü.

Kültür Bakanlığı bünyesinde kültür merkezleri, müzeler, kütüphaneler, konservatuvarlar, orkestralar, galeriler ve diğer kültür kuruluşları ile Devlet Tiyatrosu ve Devlet Opera ve Balesi gibi birimler bulunmakta ve bunlar kanalı ile halkımıza kültür hizmetleri sunulmaktadır. Ulusal kültürümüzün aranması, bulunması, korunması zenginleştirilmesi, tanıtılması, benimsetilmesi alanlarında bilimsel ve çağdaş tekniklerden de yararlanılarak yeni ve özgün eserlerin yaratılması için büyük çaba harcanmaktadır.

Millet Meclisinin kabul ettiği metne göre Kültür Bakanlığına 50 milyon lira döner sermaye ayrılması öngörülmüş ve Bakanlar Kuruluna bu sermayeyi 300 milyon liraya kadar artırma yetkisi verilmiştir. Tasarı ile, müzeler, Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel müdürlüklerince düzenlenenler dışındaki, tiyatro, bale, opera, konser, sinema ve benzeri yerlere giriş ücretleri dahil her türlü ücretler, her çeşit hizmet, mal, sanat eserleri, kültür malzemesi, yayın ve benzeri, gibi satış gelirleri Bakanlığa ait birçok gayrimenkullerin kira gelirleri döner sermayenin gelirleri kapsamına alınmıştır.

Hazırlanan tasarı ile Kültür Bakanlığı hizmetlerini ve faaliyetlerini sunmada mali yönden güçlüklerden kurtulacak ve halkımızın kültür seviyesine ulaşması için daha etkili ve hızlı bir biçimde hizmetler sunabilecektir.

Bu gerekçelerle hareket eden Komisyonumuz Kanun Tasarısını Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul etmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe ve Plan Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Sivas
Hüseyin Öztürk

Sözcü
Çanakkale
İsmail Kutluk
Toplantıda bulunamadı.

Kâtip
Adıyaman
Yusuf Çetin

Üye
Burdur
Ekrem Kabay

Üye
Manisa
M. Tevfik Elmasyazar

Üye
Antalya
Reşat Oğuz

Üye
Çorum
Abdullah Ercan

Üye
Ağrı
Kasım Küfrevi
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Bursa
Barlas Küntay
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Münhal

Üye
Mardin
Sait Mehmetoğlu
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Tabii Üye
Kadri Kaplan

Üye
Tabii Üye
Sami Küçük

Üye
Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Sadi Irmak
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Kayseri
Sami Turan
Toplantıda bulunamadı.

Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu
Esas No. : 1/646
Karar No. : 41

15 . 6 . 1979

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisi Genel Kurulunun 12 . 6 . 1979 tarihli 102 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 13 . 6 . 1979 tarih ve 2287 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmiştir. Cumhuriyet Senatosu Başkanlığınca da 15 . 6 . 1979 tarihinde Komisyonumuza gönderilen Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 15 . 6 . 1979 tarihli toplantısında Kültür Bakanı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de hazır bulunduğu toplantıda görüşüldü.

Kültür Bakanlığı bünyesinde müzeler, kütüphaneler, konservatuvarlar, orkestralar, galeriler ve diğer kültür kuruluşları ile Devlet Tiyatrosu ve Devlet Opera ve Balesi gibi birimleri bulundurmakta ve bunlar kanalıyla halkımıza kültür hizmetlerini sunmaktadır.

Bu hizmetlerin gereği olarak, geniş bir kültür hizmeti sunumu ve yayın faaliyeti, araştırma, inceleme, derleme, arşivleme ve film çalışmaları yapılmaktadır.

Böylece ulusal kültürümüzün aranması, bulunması, korunması, zenginleştirilmesi, tanıtılması, benimsetilmesi alanlarında bilimsel ve çağdaş tekniklerden de yararlanılarak, yeni ve özgün eserlerin yaratılması için büyük çaba harcanmaktadır.

Kültür hizmetleri yürütülükten, hizmetin gereği olarak telif haklarının satın alınması, gereğinde bu hakların üçüncü kişilere satılması zorunlu olmaktadır. Bugünkü mali yapı içinde gerçekleştirilemeyen bu işlerin döner sermaye ile kolaylıkla sağlanabileceği tabiidir.

Yukarıda açıklamaya çalıştığımız nedenlerle Kültür Bakanlığına bağlı bir döner sermaye örgütünün kurulması için hazırlanan Kanun Tasarısının tümünü Komisyonumuz olumlu bulmuş ve maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuz Tasarının bir an önce yasallaşmasında yarar gördüğünden Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun olurlarına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur,

Bu Kanunda Başkan ve Sözcü
Trabzon
Hasan Güven

Başkanvekili
Zonguldak
Ahmet Demir Yüce

Sözcü
Balıkesir
Nejat Sarlıcalı
Toplantıda bulunamadı.

Kâtip
Niğde
Abdullah Emre İleri

Üye
Afyonkarahisar
Kâzım Karaağaçlıoğlu
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Ankara
Yiđit Köker
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Aydın
İskender Cenap Ege
Toplantıda bulunamadı.

Üye
İzmir
Nurhan Artemiz

Üye
Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Zeyyat Baykara
Toplantıda bulunamadı.

Üye
Erzincan
Niyazi Ünsal

Üye
Kars
Muzaffer Şâmiolođlu

Üye
Konya
Mukbil Abay

Üye
Ordu
İdris Gürsoy

Üye
Samsun
Bahri Cömert

Üye
Tabii Üye
Suphi Karaman
Toplantıda bulunamadı.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı

Sermaye Ayrımı :

MADDE 1. — Kültür Bakanlığına 40 milyon lira döner sermaye ayrılmıştır. Bu sermaye Bakanlar Kurulu Kararı ile 200 milyon liraya kadar artırılabilir.

Sermayenin Kaynakları :

MADDE 2. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; Bakanlık bütçesine konulacak ödeneklerle Hazinece yapılacak aynı yardımlar, döner sermaye çalışmalarından elde edilecek kârlar, bağış ve yardımlardan oluşur. Sermayenin tümü 1 nci maddede belirlenen düzeye ulaştıktan sonra fazlası bir sonraki hesap yılının altıncı ayı sonuna kadar Hazineye yatırılır. Bu süreyi uzatmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Bağış ve yardımlar 1 nci maddede gösterilen limite dahil değildir.

Döner Sermayenin Kullanma Alanı :

MADDE 3. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; eski eserler, anıtlar ve müzeler, kütüphanecilik, bibliyografya, dokümantasyon ve enformasyon, yayın ve tanıtma, güzel sanatlar, sahne sanatları, arşiv, folklor, el sanatları, sinema sanatı, festival düzenleme, kültür merkezleri ve bunlar gibi mal ve hizmet üretim ve satışını içeren işletme alanlarında kullanılır.

Harcama Yerleri :

MADDE 4. — 3 ncü maddede belirtilen iş ve hizmetlere ilişkin giderlerle, yalnız döner sermaye işlerinde çalıştırılacak personelin her türlü giderleri döner sermayeden karşılanır.

Gelir Kaynakları :

MADDE 5. — 3 ncü maddede belirtilen iş ve hizmetlerden elde edilecek;

a) Müzelerle, Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel müdürlüklerince düzenlenenler dışındaki, tiyatro, bale, opera, konser, sinema ve benzeri yerlere giriş ücreti dahil, her türlü ücretler,

b) Her çeşit hizmet, mal, sanat eseri, kültür malzemesi, yayın ve benzeri satış gelirleri,

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı

Sermaye Ayrımı :

MADDE 1. — Kültür Bakanlığına 50 milyon lira döner sermaye ayrılmıştır. Bu sermaye Bakanlar Kurulu kararı ile 300 milyon liraya kadar artırılabilir.

Sermayenin Kaynakları :

MADDE 2. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; Bakanlık bütçesine konulacak ödeneklerle Hazinece yapılacak aynı yardımlar, döner sermaye çalışmalarından elde edilecek kârlar, bağış ve yardımlardan oluşur. Sermayenin tümü 1 nci maddede belirlenen düzeye ulaştıktan sonra fazlası bir sonraki hesap yılının altıncı ayı sonuna kadar Hazineye yatırılır. Bu süreyi uzatmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Bağış ve yardımlar 1 nci maddede gösterilen limite dahil değildir.

Döner Sermayenin Kullanma Alanı :

MADDE 3. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; eski eserler, anıtlar, müzeler, kütüphanecilik, bibliyografya, dokümantasyon, enformasyon, yayın, tanıtma, güzel sanatlar, sahne sanatları, arşiv, folklor, el sanatları, sinema sanatı, festival düzenleme, kültür merkezleri ve bunlar gibi mal veya hizmet üretim ve satışını içeren işletme alanlarında kullanılır.

Harcama Yerleri :

MADDE 4. — 3 ncü maddede belirtilen iş ve hizmetlere ilişkin giderlerle, yalnız döner sermaye işlerinde çalıştırılacak personelin her türlü giderleri döner sermayeden karşılanır.

Gelir Kaynakları :

MADDE 5. — 3 ncü maddede belirtilen iş ve hizmetlerden elde edilecek;

a) Müzelerle, Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel müdürlüklerince düzenlenenler dışındaki, tiyatro, bale, opera, konser, sinema ve benzeri yerlere giriş ücretleri dahil, her türlü ücretler,

b) Her çeşit hizmet, mal, sanat eseri, kültür malzemesi, yayın ve benzeri satış gelirleri,

MİLLÎ EĞİTİM - GENÇLİK VE SPOR VE KÜLTÜR
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

c) Taşınır mallarla, Kültür Bakanlığına tahsis edilen ve döner sermaye hizmetlerinde kullanılan taşınmaz malların ve tesislerin sergi, yeme, içme, dinlenme yerleri ile salon, büfe ve otoparklarının işletme ve kira gelirleri,

d) Depozito gelirleri,

e) Telif hakkı gelirleri.

Döner sermayenin gelirleridir.

Yukarıdaki gelirlerle ilgili tarifeler, Kültür Bakanlığınca saptanır.

Kuruluş :

MADDE 6. — Döner sermayenin bütçe, bilanço ve hesaplarını düzenleme, inceleme, döner sermaye ile ilgili bütün mali ve yönetsel işleri düzenlemek ve yönetmek üzere Kültür Bakanlığı merkez kuruluşunda ve saymanlık örgütüne sahip olmak üzere «Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü» ve ayrıca merkez ve taşra örgütünde, Kültür Bakanlığı kararı ile döner sermaye verilen her birimde «Döner Sermaye İşletmesi» kurulur. Döner sermaye işletmeleri mali ve yönetsel açıdan, Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğüne bağlı olarak çalışırlar.

Sayman Maliye Bakanlığınca atanır.

Ayrıcalıklar :

MADDE 7. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 2490 sayılı Artırma - Eksiltme ve İhale Kanunu ile bu kanunların ek ve değişiklikleri hükümlerine bağlı değildir.

Hesap Yılı ve Hesapların Denetimi :

MADDE 8. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi hesap yılı, mali yıldır. Kültür Bakanlığı, hesap yılını izleyen 4 ay içinde döner sermaye hesaplarını, bilanço ve eklerini gelir ve gider belgeleri ile birlikte Sayıştay'a, bilanço ve eklerinin onaylı birer örneğini de Maliye Bakanlığınca gönderir.

Çeşitli Hükümler :

MADDE 9. — Döner sermaye ile ilgili her türlü mali ve yönetsel işlemlerin nasıl yürütüleceği Kültür ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte düzenlenecek bir yönetmelikle saptanır.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

c) Taşınır mallarla, Kültür Bakanlığına tahsis edilen ve döner sermaye hizmetlerinde kullanılan taşınmaz malların ve tesislerin sergi, yeme, içme, dinlenme yerleri ile salon, büfe ve otoparklarının işletme ve kira gelirleri,

d) Depozito gelirleri,

e) Telif hakkı gelirleri,

Döner sermayenin gelirleridir.

Yukarıdaki gelirlerle ilgili tarifeler, Kültür Bakanlığınca saptanır.

Kuruluş :

MADDE 6. — Döner sermayenin bütçe, bilanço ve hesaplarını düzenleme, inceleme, döner sermaye ile ilgili bütün mali ve yönetsel işleri düzenlemek ve yönetmek üzere Kültür Bakanlığı merkez kuruluşunda ve saymanlık örgütüne sahip olmak üzere «Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü» ve ayrıca merkez ve taşra örgütünde, Kültür Bakanlığı kararı ile döner sermaye verilen her birimde «Döner Sermaye İşletmesi» kurulur. Döner sermaye işletmeleri mali ve yönetsel açıdan, Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğüne bağlı olarak çalışırlar.

Sayman Maliye Bakanlığınca atanır.

Ayrıcalıklar :

MADDE 7. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 2490 sayılı Artırma - Eksiltme ve İhale Kanunu ile bu kanunların ek ve değişiklikleri hükümlerine bağlı değildir.

Hesap Yılı ve Hesapların Denetimi :

MADDE 8. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi hesap yılı, mali yıldır. Kültür Bakanlığı, hesap yılını izleyen 4 ay içinde döner sermaye hesaplarını, bilanço ve eklerini gelir ve gider belgeleri ile birlikte Sayıştay'a, bilanço ve eklerinin onaylı birer örneğini de Maliye Bakanlığınca gönderir.

Çeşitli Hükümler :

MADDE 9. — Döner sermaye ile ilgili her türlü mali ve yönetsel işlemlerin nasıl yürütüleceği Kültür ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte düzenlenecek bir yönetmelikle saptanır.

(Milli Eğitim - Gençlik ve Spor ve Kültür

(Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 10. — Döner sermayeye ait mallar Devlet malı kapsamı içindedir.

MADDE 11. — 15 Temmuz 1953 tarih ve 6152 sayılı Kanunla değiştirilen, 3340 sayılı Müzelerle Örenyerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret hakkındaki Kanun ile 10 Haziran 1949 tarih ve 5441 sayılı Kanunun, 14 Temmuz 1970 tarih, 1310 sayılı Kanunla eklenen Ek 1 nci maddesi ve aynı tarih 1309 sayılı Kanunun 25 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12. — Bu Kanun yayımı gününde yürürlüğe girer.

MADDE 13. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 10. — Döner sermayeye ait mallar Devlet malı kapsamı içindedir.

MADDE 11. — 15 Temmuz 1953 tarih ve 6152 sayılı Kanunla değiştirilen, 3340 sayılı Müzelerle Örenyerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret Hakkındaki Kanun ile 10 Haziran 1949 tarih ve 5441 sayılı Kanunun, 14 Temmuz 1970 tarih, 1310 sayılı Kanunla eklenen Ek 1 nci maddesi ve aynı tarih 1309 sayılı Kanunun 25 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12. — Bu Kanun yayımı gününde yürürlüğe girer.

MADDE 13. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Milli Eğitim - Gençlik ve Spor ve Kültür

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Millet Meclisi metninin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Millet Meclisi metninin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Millet Meclisi Metninin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Millet Meclisi metninin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Millet Meclisi metninin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Millet Meclisi Metninin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.